ف، هیرمند ۲۰۲۲/۰۹/۲۱

اثر "جفای بزرگ"
از قلم داؤود ملکیار

طی سال های اخیر کتاب های زیادی نگاشته، تتبع و به چاپ رسیده اند، این کتاب ها به موضوعات و مسایل گوناگون تعمق کرده اند و در داخل و هم در خارج کشور به نشر رسیده اند، آثاری که در داخل رقم شده اند، غالباً به قضایا و رویداد های داخل کشور پرداخته اند؛ در حصار همان انقیاد های معمول که در هر نوع از حاکمیت ها به نحوی - کم یا زیاد- وجود داشته است این کتاب ها در صفحات و جلد ها جان گرفته اند و زنده شده اند.
کتاب های دیگر در خارج از کشور در اوراق و صفحات با آزادی کامل – گاهی فراتر از آزادی – قد برافراشتند، این دسته کتب گاهی همان وقایع یا رُخ و کناره های رویداد های را که در داخل کشور، کدام کتابی جرئت بیان آنرا نداشت، به ثبت و نشر آن آغوش گشوده است.
کتاب های منتشرۀ داخل، به سبب نظارت و اصول نشراتی بیشتر به استناد و توجیه خود نیاز داشت، در خارج این مستند گردانی و توجیه موضوع به سطح مسئولیت علمی و تخصصی نگارنده و محقق آن حساب و سنجش می شود، بنابر این رؤش، برخی از کتاب های طبع و چاپ شدۀ برون مرزی حایز درجۀ لازم توثیق خواهند بود که نگارنده و یا شیوۀ کار آن بر اصول و رؤش های ضوابط علمی و فرهنگی متکی باشد. کتاب های که توسط این قلم به معرفی گرفته می شود، سعی میگردد تا حدودی با همین مشخصه ها مجهز باشند.
کتاب تحقیقی "جفای بزرگ" به کار و همت جناب داوؤد ملکیار در زمرۀ آثاری است که در تابستان سال 1399 ه ش (اگست 2020م) چاپ و انتشار یافته است این کتاب در نحوۀ سبک و رعایت ضوابط نگارش کتاب و متُد پژوهش و مستند سازی، تألیف جالبی است؛ اثر به تتبع " در بارۀ اتهام کودتای شهید میوندوال" و "چگونگی کشف محل دفن مخفی میوندوال" و چون و چند زندگی، فعالیت ها و خصایل شخصیتی مرحوم محمد هاشم میوندوال منهمک شده است. داوؤد ملکیار به علاوۀ این اثر، ده ها نوشته و مقالۀ تحقیقی در نشرات چاپی و دیجیتلی خامه نموده و به نشر رسانده است.
محمد هاشم میوندوال یکی از صدراعظمان نامدار کشور بود که در سال 1920 در ولایت غزنی چشم به جهان گشود، شخصیت آگاه، تحصیلکرده و دولتمرد حرفه یی بوده که افکار و اندیشه های سیاسی خاص خودش را داشت او از سال 1344 تا 1346 ه ش نخست وزیر افغانستان بود، موصوف بعد از کودتای سردار محمد داوؤد و همدستان چپی اش، توسط پولیس کودتا چی ها دستگیر و به طور مشکوک و مرموزی در زندان به کام مرگ فرو رفت که علت قتل او و چگونگی آن از مطالب اصلی اثر داوؤد ملکیار می باشد.
در اثر جفای بزرگ پیش از طرح موضوع اصلی، شناسنامۀ جفای بزرگ، گزیده های از کتاب و...فهرست مندرجات آن در اول رساله درج شده است مطالب اساسی کتاب در دوازده فصل نگارش یافته که فصل اول آن به "اظهار قدردانی و آغاز تحقیق و پژوهش" تخصیص داده شده است، متباقی فصول مسایل داغ اصلی کتاب مانند زمینه چینی برای توطئه کردن علیه میوندوال به اتهام کودتا نمودن، دلایل و شواهد برای گرفتاری متهمین، زجر و شکنجۀ متهمین، اخذ جبری اعترافات، تشخیص چگونگی شیوۀ تحقیق...کشف محل دفن مرحوم میوندوال و....را احتوا می کند.
اثر به زبان روان دری طی 287 صفحه با روی جلد گیرا – همراه با فوتوی مرحوم محمد هاشم میوندوال – توسط مؤسسۀ نشراتی شاهمامه با تیراژ 200 نسخه طبع گردیده است، جای یادآوری دارد که کتاب "جفای بزرگ" توانست بنابر خواهش و تقاضای علاقمندان، بار دوم زمینۀ چاپ و نشر را برای خود فراهم سازد، این بار 300 نسخه در ایالات متحدۀ امریکا چاپ و منتشر گردید. متعاقب آن چاپ سوم این اثر مهم در کابل با تیراژ 500 نسخه طبع و انتشار یافت. معرفی نامۀ رویدست به رویت یک نسخه از چاپ دومی آن تهیه و نگارش یافته است.
در صفحۀ 215 کتاب زیرعنوان "میوندوال و نامشروعیت کودتا ها" در حصه ای می خوانیم:«... شهید میوندوال حتی رهبری آشکار یک اقلیت را ولو آگاه تر باشد بر توده های که هنوز از کُنه طرح و تحول اجتماعی بدرستی مطلع نیستند، تردید و نفی میکند که اگر تحولاتی بدین شیوه در گذشته به موفقیت رسیده است، دیگر چنین شیوۀ تحول اجتماعی را کهنه و حتی مطرود میداند که بقای آن به شدت مورد تردید است، زیرا تأریخ نشان میدهد که نظام های که بدین شیوه برای مدتی مستقر شده اند و احیاناً حسن نیتی هم داشته اند، در دراز مدت نتوانسته اند حمایت توده ها را در عقب خویش حفظ کنند و به گونه ای مضمحل شده اند.»

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

در اخیر این معرفی نامۀ کتاب لازم به تذکر میدانم که؛ معرفی کنندۀ کتب، آثار و تألیفات متنوع و متعدد حایز کیفیت تخصصی و مسلکی با کار خود در صدد این هدف است تا اطلاع و آگاهی مربوط به این تألیفات را به هموطنان ما انتقال بدهد بالخصوص به آنانی که به آثار مهم تحقیقی و پژوهشی دلچسپی دارند
معرفی آثار علمی و پژوهشی مفاد آتی را به دنبال میداشته باشد:

- هموطنان و همزبانان ما از تألیف و نشر چنین آثاری مطلع می شوند
- آن عزیزانی که به همچو تألیفاتی علاقمند اند زمینۀ دسترسی به آن را می یابند و از دستاورد زحمات مؤلف و مترجم اثر فیض می برند.
- انگیزه ای می گردد برای کتاب خوانی، تحقیق و حتی تکانه ای برای حس تتبع و پژوهش برای افراد مستعد به کار های تحقیقی.
- معرفی کتب و آثار علمی مؤخذی می شود برای معلومات تعداد تألیفاتی که در حوزه های متنوع علمی، اجتماعی و فرهنگی تألیف و نشر شده است.

"معرفی" این آثار الزاماً به معنی یک ارزیابی عمیق - حاوی تأئید و یا رد - محتویات اثر نمی باشد. معرفی کتب صرف مبین اطلاع نشر و چاپ اثر و حواشی خیلی عمومی آن بوده که مشخصات شکلی و متنی عمومی کتاب را بازگو میکند و این معرفی نامه، افادۀ ارزیابی عمیق، نقد و تقریظ اثر را نیز ندارد.
این نوشته با مطلبی از کتاب جفای بزرگ اختتام می یابد.
در صفحۀ سوم ، رسالۀ "جفای بزرگ" با پراگراف عمیقاً عاطفی و لبریز از حس انسانیی جناب داوؤد ملکیار، چنین اهدا شده است: « این کتاب را اهدا میکنم به هموطنانم که زندانی و شکنجه و اعدام شدند، اما طرحی برای کودتا نداشتند؛ به شخصیت های مظلوم و گمنامی که در این کتاب از آنها یادی نه شده است و به همسران و فرزندان زندان دیده ها و اعدام شده ها که شب های تار را با اشک مظلومیت به سحر رسانیده اند.»

پایان

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولـئ